

Handläggare
Jonas Loberg
08-508 26 304**Till**
Trafiknämnden
2020-02-20

Förslag till strategi för Stockholms broar. Svar på remiss från kommunstyrelsen.

Förslag till beslut

1. Trafiknämnden godkänner tjänsteutlåtandet som svar på remissen från kommunstyrelsen.
2. Beslutet justeras omedelbart.

Gunilla Glantz
FörvaltningschefAnne Kemmler
Avdelningschef

Sammanfattning

Trafiknämnden har fått en remiss från kommunstyrelsen gällande ett förslag från Skönhetsrådet att ”kommunfullmäktige bör uppdra till stadens förvaltningar att ta fram en brostrategi så att den snabba utveckling som nu sker ses i ett sammanhang och att välavvägda beslut tas om broarnas framtid”.

Trafikkontoret ser positivt på att skönhetsrådet uppmärksammar stadens broar och broarnas betydelse för stadsmiljön. Trafikkontoret arbetar idag aktivt med broarnas estetik och är positiva till samverkan med alla intressenter för stadens broar i arbetet med dess utveckling. Kontoret anser dock att det ej finns något behov av ett nytt dokument med en brostrategi då kontorets arbete med broar idag redan tar i beaktning de punkter som förslaget nämner.

Trafikkontoret vill också poängtera vikten av att säkra broarnas funktion med fokus på bärighet, beständighet och att det ska vara samhällsekonomiskt hållbart. Vidare vill kontoret också belysa att en stor del av brobeståndet har uppnått eller uppnår inom kort sin tekniska livslängd, upptill 25 % av beståndet år 2035. Därmed riskerar dessa broar att behöva omfattande reoveringar eller bli utbytta för att fortsatt uppfylla sin funktion. I och med detta kommer kontoret att sträva efter mer samverkan med berörda sakkunniga och andra intressenter för att få till en så bra utveckling av stadens brobestånd som möjligt för stadens framtid.

Remissen

Trafiknämnden har fått en remiss från kommunstyrelsen gällande ett förslag från Skönhetsrådet att ”kommunfullmäktige bör uppdra till stadens förvaltningar att ta fram en brostrategi så att den snabba utveckling som nu sker ses i ett sammanhang och att välavvägda beslut tas om broarnas framtid”. Speciellt efterfrågas att en sådan brostrategi bör inkludera ”hur den tillfälliga Strömbron kan ersättas”.

Skönhetsrådet anser att en sådan brostrategi bör beröra följande fyra frågor:

- Hotade broar
- Gamla misstag
- Lärdomar av nya broar
- Framtida broar

Skönhetsrådet anser att en sådan strategi för stadens broar på nytt kan göra Stockholm ledande i brobyggande och sammanföra såväl tekniska och ekonomiska värden med sociala och estetiska.

Trafiknämndens yttrande har fått förlängd svarstid och ska vara stadsledningskontoret tillhanda senast 2020-02-21.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts internt på trafikkontoret.

Trafikkontorets synpunkter

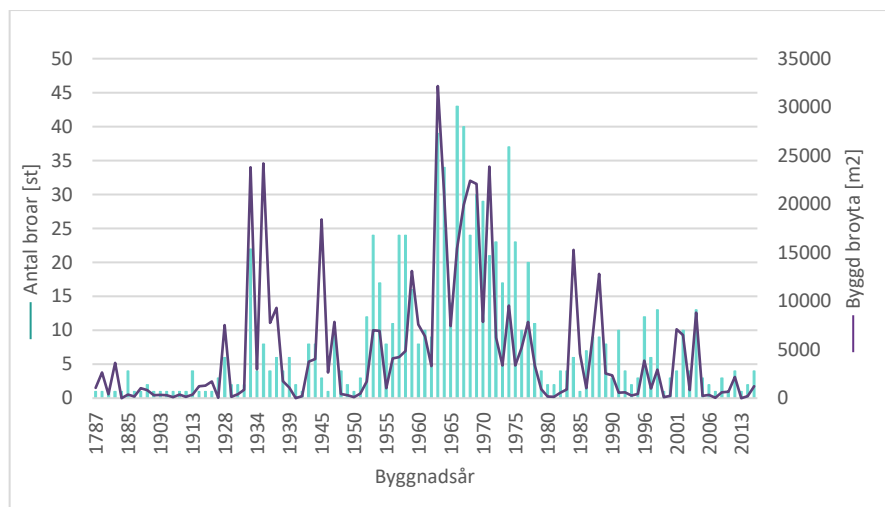
Nuläge för stadens broar

Utbyggnaden av stadens broar har i huvudsak skett innan 1980. Det finns två perioder med mycket hög byggnationstakt, en under 1930-talet och en under 1960- och 70-talen, se Figur 1.

Förväntad teknisk livslängd för broarna är beroende på hur de är dimensionerade samt vald drift- och underhållsstrategi. Generellt

har broar konstruerade före 1994 en dimensionerad livslängd på ≤ 80 år. Broar som konstruerats efter 1994 har en förväntad livslängd på 80-120 år vid korrekt utförd underhåll. Idag är knappt 15 procent av stadens broar yngre än 30 år, och fordrar därför nu inga reinvesteringssåtgärder. Konstruktioner som befinner sig mellan 30-50 år uppgår till cirka 30 procent av beståndet och de över 50 år till cirka 55 procent varav ca 10 procent är över 80 år.

År 2035 kommer denna bild att ha förändrats markant då hela det stora antalet broar som byggdes på 1960- och 70-talen passerat 50 år och de stora ytorna av bro som byggdes innan 1950 talet passerat över 80 år. Detta indikerar att många broar inom en 15-årsperiod kommer att behöva reinvesteringar i form av tätskiktsbyten och kantbalksreparationer som ofta behövs efter 30 till 50 år. Det visar också att en stor del av brobeståndet har uppnått sin tekniska livslängd och därmed behöver omfattande renoveringar eller bli utbytta för att fortsatt uppfylla sin funktion.

Figur 1 - Åldersstruktur stadens broar

Generell synpunkt kring förslaget

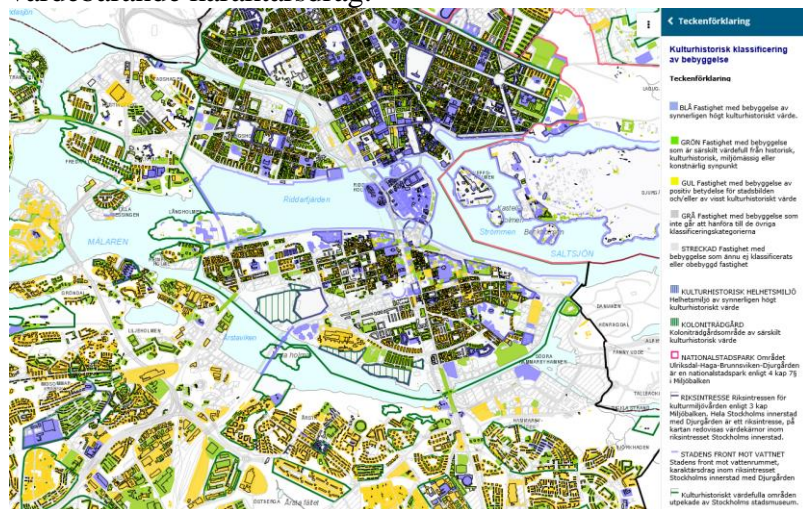
Trafikkontoret ser positivt på att skönhetsrådet uppmärksammar stadens broar och broarnas betydelse för stadsmiljön. Trafikkontoret arbetar idag aktivt med broarnas estetik och är positiva till samverkan med alla intressenter för stadens broar i arbetet med dess utveckling. Kontoret anser dock att det ej finns något behov av ett nytt dokument med en brostrategi då kontorets arbete med broar idag redan tar i beaktning de punkter som förslaget nämner.

Trafikkontoret vill också poängtera vikten av att säkra broarnas funktion med fokus på bärighet, beständighet och att det ska vara samhällsekonomiskt hållbart. Dessa delar vägs samman med det kulturella och estetiska värdena som byggnadsverken har vid

beslutsfattande kring dess framtid. I denna sammanvägning är det dock viktigt att ha fokus på och som prioritet att säkerställa att broarnas bärförmåga, stadga och beständighet inte utgör någon risk för människors liv och hälsa, risk för avsevärd ekonomisk skada eller risk för betydande miljöpåverkan.

Synpunkt och status kring punkten hotade broar

När trafikkontoret idag arbetar med reinvesteringar av en bro används Stadsmuseets karta med kulturhistoriska klassificeringar som en grund för en värdering av dess kulturhistoriska värde, se Figur 2. Utifrån denna görs sedan en bedömning kring vilket ytterligare arbete som behöver göras för att göra en korrekt värdering av hur projektet går vidare. Som exempel utfördes för Norra Danviksbron en antikvarisk förundersökning av Stadsmuseet inför inriktningsbeslutet som togs i trafikinämnden 2019-12-12 med inriktning på alternativet ”Totalrenoverad bro” med målsättningen att bron så långt det är möjligt får behålla sina utpekade värdebärande karaktärsdrag.

Figur 2 - Stadsmuseets kulturhistoriska klassificering

Synpunkt och status kring punkten gamla misstag

Under punkten gamla misstag pekas Strömbron ut som en bro som bör tas bort och ersättas av en gång- och cykelbro. Trafikkontoret är skeptiska till detta förslag. I dagsläget planerar kontoret att utvärdera det totala trafikbehovet i snittet mellan Gamla Stan och Norrmalm i samband med teknisk utredning av Vasabron. I dagsläget ses Strömbron som det bästa alternativet i snittet för kollektivtrafik och tyngre trafik men detta beror även på resultatet av utredningen av Vasabron. Idag är Vasabron begränsad till en bruttovikt på 12 ton vilket gäller även för Stallbron och Riksbron. Norrbro är med sin konstruktion inget alternativ för tyngre trafik och har idag ett begränsat tillåtet axeltryck på 8 ton.

Kontoret arbetar även just nu, på uppdrag av kommunfullmäktige, med en *”Utredning av förutsättningarna för utveckling av Skeppsbron med bättre vistelseytor, levande stadsliv och tillgängliggörande av vattnet, i samarbete med Stockholms Hamn AB och Stockholms Stads Parkering AB”*. Arbetet med denna förstudie handlar bl.a. om att se över vilken typ av trafikfunktion som Skeppsbron ska ha när Slussen står klar.

Synpunkt kring punkten lärdomar av nya broar

Detta anser kontoret är en mycket bra punkt som kan visas mer fokus framöver i arbetet med utvecklingen av stadens broar. Erfarenhetöverföringar och utvärderingar är mycket viktigt och är ett prioriterat område inom trafikkontoret. Det kan dock vara utmanande att få till på ett bra sätt i praktiken och arbetet kan alltid förbättras med mer samverkan mellan olika berörda parter. Kontoret har gärna framtida samverkan med skönhetsrådet i denna fråga.

Synpunkt och status kring punkten framtida broar

Det pågår just nu många stadsutvecklingsprojekt i staden som drivs av stadsbyggnadskontoret och/eller exploateringskontoret. Exempel är pågående programarbete kring Lövholmen och alla fastigheter i norra Liljeholmshamnen intill Liljeholmsbron. I det arbetet deltar även trafikkontoret för att säkerställa och samordna att kommande renovering eller utbyte av Liljeholmsbron inkorporeras på ett genomtänkt sätt i arbetet med programmet och kringliggande stadsutvecklingsprojekt. Trafikkontoret är också delaktigt i arbetet med ”Söderstaden” och ”Nordöstra Sjöstaden” m.fl. och kommer att titta närmare på och fortsätta utreda kopplingar mellan Södermalm och söderut enligt förslag som skönhetsrådet nämner.

Värt att nämna är också att ett av stadens åtagande enligt Sverigeförhandlingen är att anlägga en ”Cykelbro Gamla stan-Tegelbacken, breddning förbi Riddarholmen, flytbro vid Centralbron, totalt 0,52 km”, vilket ska vara klart senast 2026. I Sverigeförhandlingen står också: ”Cykelobjekt Liljeholmsbron-åtgärder för bättre framkomlighet i stråket”, vilket ska vara klart senast 2020.

Kontorets utredningsarbete med kopplingen Gamla stan-Tegelbacken pågår. Kontoret arbetar också med en uppdatering av cykelplanen och även i det arbetet tittar kontoret på framtida och strategiskt viktiga gång- och cykelkopplingar över olika vatten i staden.

Trafikkontorets förslag

Trafikkontoret föreslår att trafiknämnden godkänner detta tjänsteutlåtande som svar på remissen från kommunstyrelsen.

Slut**Bilagor**

Bilaga 1: Remiss – En strategi för Stockholms broar